

למרשיע את עצמו, ויש לבאר, דאם אין עדים למה לי הודאתו, ואם יש עדים, מה מועילה הודאתו, הרי עדיין חייב על פי עדים, אלא צריך לומר כיון שהעונש על חטא הוא רק קנס, וכלשון המובא באדם הראשון (עירובין יח, ב), 'כיון שראה שנקנסה מיתה על ידו', ובקנס הלא הדין כרב, דמודה בקנס פטור אף שבאו עדים אחר כך, ולכן גם וידוי מהני דהוא מודה בקנס קודם שבאו עדים היינו בעת הדין שידונו עליו.

אמנם מבואר בסוגית הגמרא, דלדעת רב דמודה בקנס ואחר כך באו עדים פטור, היינו דוקא במחייב עצמו בדבר, דהיינו שמודה שגנב דמחייב את עצמו בקרן ולכן פטור מכפל אף שבאו עדים אחר כך, אבל בכאן עדים שגנב ומודה שטבח ומכר חייב בד' וה' אף שהודה, משום שלא מחייב את עצמו כלום בהודאתו ולא מקרי הודאה.

ולפי זה גם בוידוי דהוא מטעם מודה בקנס צריך שיחייב את עצמו בדבר, היינו שיקבל על עצמו איזה עונש במקצת. וזהו שאמר הכתוב, 'בעשור לחודש תענו את נפשותיכם', והטעם לכך, 'כי ביום הזה יכפר עליכם וגו'', דהיינו שיטהר אתכם על ידי וידוי, והרי צריכים לקבל איזה עינוי, כאמור.

★★

בגמ': אמר רבא קפחתי לסבי דבי רב דהא ר"ג פטור עצמו מכלום הוה וכו'.

הים של שלמה (סכ"ו) תמה לפי מה דקיי"ל במודה בקנס ואח"כ באו עדים היכא דלא חייב עצמו בכלום בהודאתו חייב כשבאו אח"כ עדים, א"כ למה בפלגא נזקא מודה ואח"כ באו עדים פטור.

הנוב"ת (אבהע"ז סי' כ"ג) הביא ממי שתירץ, דדוקא היכא דבהודאתו עושה עצמו רשע שאין דבריו מתקבלים [משום אין אדם משים עצמו רשע] אז אינו פטור כשבאים אח"כ עדים אא"כ חייב עצמו בקרן. משא"כ בפלגא נזקא קנסא שהוא הזיקו שע"י שורו דאינו נעשה רשע בהודאתו, לכך מתקבלים דבריו גם כשלא חייב עצמו בקרן, ואינו מתחייב אח"כ כשיבואו עדים. ותמה עליו הנו"ב דא"כ איך קאמר רבא קפחתי לסבי דבי רב מהא דר"ג, וכי ר"ג היה משוי נפשיה רשע בהודאתו, הא ודאי דבשוגג סימא עין עבדו. ועע"ש.

בגמ': איתמר מודה בקנס ואח"כ באו עדים רב אמר פטור ושמואל אמר חייב.

הרמ"ע מפאנו בספרו עשרה מאמרות (מאמר חקור הדין ח"א פ"ג) כתב דלהכי מהני וידוי בפה לכפר על העבירות, דהו"ל מודה בקנס ומודה בקנס פטור.

והוסיף הרה"ק ר' פנחס מקוריץ ז"ל (מדרש פנחס פ' בלק) דהתיינה לרב שסובר שמודה בקנס ואח"כ באו עדים פטור, אבל לשמואל שסובר מודה בקנס ואח"כ באו עדים חייב לא א"ש, שהרי המלאכים מעידים וקורות ביתו של אדם ונשמתו מעידין בו כדאחז"ל, נמצא דהו"ל מודה בקנס ואח"כ באו עדים דחייב.

וזהו רמז בכתוב (במדבר כ"ד כ"ג) או מי יחי' משמו א-ל, ויש לחברם ביחד - "או מי יחי' משמואל", שהרי אין אדם שיעשה טוב ולא יחטא, ולשמואל לא יועיל הוידוי.

★★

בשם הרבי ר' בונם מפרשיסחא ז"ל איתא שאמר בדרך צחות - וסלחת לעוני כי רב הוא (תהלים כ"ד), כי רב סובר דבעלי חיים אינם נדחים (יומא דף ס"ד), וזהו וסלחת לעוני כי "רב" הוא, שהלא הלכה כרב דבעלי חיים לא יודחו.

ועד"ז יל"פ עפ"י הנ"ל וסלחת לעוני כי רב הוא, דהלא קיי"ל כרב דמודה בקנס ואח"כ באו עדים פטור.

★★

בגמ': איתמר מודה בקנס ואחר כך באו עדים רב אמר פטור ושמואל אמר חייב.

בפרשת אמור נאמר (במדבר טז, כט-ל), 'בעשור לחודש תענו את נפשותיכם כי ביום הזה יכפר וגו'', וצריך להבין מה נתינת טעם היא זו 'תענו את נפשותיכם' משום ש'ביום הזה יכפר', אדרבה סיבה זו מחייבת לעשות משהו ושמחה, וכמו שמצינו בשלמה (שבת ל, א) שעשה משהו על שנמחל להם עוון יום הכיפורים.

וביאר ביעלת חן (שם), על פי מה שביאר השל"ה (מס' יומא, קמב) בטעם שמועיל הוידוי משום דכתיב (שמות כב, ח), 'אשר ירשיעון אלקים ודרשו חז"ל, 'פרט